

[opis]

Monografia podejmuje istotny dla współczesnej myśli ekonomicznej problem przyszłości ekonomii, a punktem wyjścia jest przeświadczenie o tym, że dotychczasowy rozwój tej dyscypliny w ramach głównego nurtu nie w pełni przystaje do obecnej rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Celem publikacji jest zaprezentowanie dyskursu naukowego nad przyszłością i pożądanymi kierunkami rozwoju ekonomii jako dyscypliny naukowej, szczególnie w kontekście reformy szkolnictwa wyższego w Polsce. Autorzy reprezentujący różne obszary nauki przedstawiają aktualne trendy badawcze i pożądane kierunki zmian występujące w obrębie m.in. teorii ekonomii, statystyki, rachunkowości, historii myśli ekonomicznej, rynku finansowego, marketingu, zachowań konsumenckich i ich ochrony. To ważna lektura dla teoretyków i praktyków życia gospodarczego.

[rec]

Prof. dr hab. Wanda Sułkowska, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie:

Monografia (...) łączy w sobie cechy dobrego przewodnika po bardzo trudnych i złożonych kwestiach teorii współczesnej ekonomii z perspektywy metodologii nauk społecznych oraz historii myśli ekonomicznej, a także przemian dokonujących się w ostatnim czasie w szkolnictwie wyższym. Książka powinna wzbudzić zainteresowanie zarówno pracowników naukowych, dydaktycznych, jak i studentów, nie tylko na kierunkach ekonomicznych. Moim zdaniem tak poważna publikacja może stanowić inspirację do analizy zmian, jakie dokonują się w tych dyscyplinach nauki.

Prof. dr hab. Jan Monkiewicz, Politechnika Warszawska:

Recenzowane dzieło podejmuje istotne wątki podnoszone we współczesnej debacie publicznej, odnoszące się do rozwoju współczesnej myśli ekonomicznej, co ma swoje głębokie uzasadnienie w obserwowanych przemianach społecznych i gospodarczych oraz w procesach poszukiwania nowych teorii i paradygmatów lepiej wyjaśniających zmieniający się świat i jego złożoność (...). Autorzy monografii odnoszą się do takich zagadnień, jak: szanse i zagrożenia współczesnych nauk ekonomicznych, wpływ datyfikacji i cyfryzacji życia społecznego na badania i dydaktykę nauk ekonomicznych, roli pozycji konsumenta czy statusu poznawczego ekonomii. Rynek wydawniczy wzbogaci się o wartościową pozycję podejmującą ważne społecznie kwestie i wskazująca kierunki poszukiwania lepszych metod jej analizy i oceny.

[autor]

Edyta Rutkowska-Tomaszewska

dr hab. nauk prawnych, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, pracownik naukowo-dydaktyczny Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Specjalizuje się w problematyce prawa rynku finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem prawa usług finansowych, a zwłaszcza ochrony konsumenta na tym rynku. Autorka licznych publikacji oraz organizatorka konferencji z zakresu wskazanej problematyki badawczej.

[autor]

Witold Kwaśnicki

Prof. w Instytucie Nauk Ekonomicznych na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego (jest kierownikiem Zakładu Ogólnej Teorii Ekonomii, od 2017 roku jest dyrektorem Instytutu Nauk Ekonomicznych, WPAiE UWr). Jego zainteresowania badawcze to ekonomia ewolucyjna, procesy innowacyjne, teoria wzrostu gospodarczego, historia myśli ekonomicznej. Stale współpracuje z kilkoma stowarzyszeniami ekonomicznymi (np. Centrum im. Adama Smitha, Towarzystwem Ekonomistów Polskich, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne), zwłaszcza ceni sobie współpracę ze stowarzyszeniami, w których wiodącą rolę odgrywają ludzie młodzi (np. Instytut Misesa i Polsko-Amerykańska Fundacja Edukacji i Rozwoju Ekonomicznego). Jest inżynierem i ekonomistą z wykształcenia oraz liberałem i *wolnorynkowcem* z przekonania. Autor ponad stu artykułów i kilku książek.

[spis]

Wstęp

Edyta Rutkowska-Tomaszewska, Witold Kwaśnicki

Część 1. DOKĄD EKONOMIO? EPISTEMOLOGIA, METODOLOGIA, PARADYGMATY – CZY KONIECZNE ZMIANY?

1.1. Status poznawczy ekonomii

Bożena Klimczak

Wprowadzenie

1. Metoda ekonomii neoklasycznej
2. Zwrot ku empiryzmowi

Podsumowanie

1.2. Współczesne nauki ekonomiczne – szanse i zagrożenia

Bogusław Fiedor, Marian Gorynia

Wprowadzenie

1. Nauki ekonomiczne – tożsamość oraz podstawowe kwestie definicyjne i klasyfikacyjne
2. Najważniejsze szanse stojące przed naukami ekonomicznymi
3. Najważniejsze zagrożenia rozwoju nauk ekonomicznych

Podsumowanie – wnioski, kierunki dalszych badań

1.3. Przemiany technologiczne i ich wpływ na badania naukowe i dydaktykę nauk ekonomicznych

Krzysztof Jajuga

1. Przemiany technologiczne – krótkie wprowadzenie
2. Przemiany technologiczne a badania w naukach ekonomicznych
3. Przemiany technologiczne a dydaktyka na studiach ekonomicznych

1.4. Zmiany w finansowaniu publicznego szkolnictwa wyższego i ich wpływ na nauki ekonomiczne

Robert W. Ciborowski, Karolina Trzaska

Wprowadzenie

1. Finansowanie szkół wyższych
2. Ewaluacja w systemie finansowym uczelni
3. Nauki ekonomiczne w warunkach ewaluacji dyscyplin naukowych

Podsumowanie

1.5. Dobra i zła interdyscyplinarność w ekonomii

Jakub Bożydar Wiśniewski

Wprowadzenie

1. Historyczne przykłady złej i dobrej interdyscyplinarności w ekonomii
2. Współczesne przykłady złej i dobrej interdyscyplinarności w ekonomii

Podsumowanie

1.6. Sprzeczne tendencje rozwojowe we współczesnej ekonomii. Integracja czy konkurencja?

Bartosz Scheuer

Wprowadzenie

1. Krytyka ekonomii głównego nurtu i przyczyny jej nieskuteczności
2. Główny nurt: instrumentalizm, wielość modeli i dwa typy racjonalności
3. Najlepsza droga naprzód

Podsumowanie

1.7. Zauroczenie matematyką – nadinterpretacje w ekonomii głównego nurtu

Witold Kwaśnicki

Wprowadzenie

1. Krytyka podejścia matematycznego w analizie ekonomicznej
2. Nadinterpretacje i nadużycia w ekonomii

Podsumowanie

1.8. Trendy zmian w zachowaniu konsumentów jako wyzwanie dla rozwoju ekonomii

Grażyna Światowy

Wprowadzenie

1. Ujęcie podmiotowe w ekonomii – gospodarstwo domowe i zasoby ludzkie
2. Zachowania konsumentów jako przedmiot badań naukowych
3. Trendy zmian – zachowania prozdrowotne
4. Trendy zmian – digitalizacja życia

Podsumowanie

1.9. Zniewolony konsument na wolnym rynku w gospodarce globalnej. Destrukcyjne następstwa i możliwości przeciwdziałania

Elżbieta Mączyńska

Wprowadzenie

1. Piękno i brzydota wolnego rynku. Manipulacje i oszustwa jako nieodłączna jego cecha
2. Chrematystyczno-aksjologiczne deformacje ekonomii jako podłoże manipulacji i oszustw
3. Wolność i współczesny „wolny rynek”. Tożsamość czy oksymoron
4. Instytucjonalne wyzwania. Rola państwa
5. Paradygmatyczne wyzwania w teorii ekonomii

Podsumowanie

Część 2. AKTUALNE TENDENCJE BADAWCZE W NAUKACH EKONOMICZNYCH

2.1. Istota ryzyka w analizach ekonomicznych i sprawozdawczości finansowej

Anna Cwiakała-Matys, Magdalena Homa, Monika Mościbrodzka

Wprowadzenie

1. Pojęcie i istota ryzyka
2. Rola prawdopodobieństwa w postrzeganiu ryzyka – teoria Knighta
3. Ryzyko w tradycji keynesowskiej i szkole austriackiej
4. Rola prawdopodobieństwa w rozwoju koncepcji ryzyka
5. Rozwój koncepcji ryzyka finansowego i koncepcja Markowitza
6. W poszukiwaniu właściwej miary – ryzyko jako beta i dalsze jego modyfikacje
7. Szacowanie ryzyka a rzetelność ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości finansowej

Podsumowanie

2.2. Pomiar gospodarczy dla interesariuszy. Ku integracji wymiarów ekonomicznego i etycznego

Marta Nowak

Wprowadzenie

1. Współczesne trendy wpływające na kwestie ekonomiczne i etyczne
2. Pojęcie i teoria interesariuszy
3. Pomiar dla interesariuszy. Konteksty ekonomiczny oraz etyczny
4. Zagrożenia wynikające z wieloaspektowego pomiaru
5. Obecny stan zastosowania pomiaru gospodarczego dla interesariuszy

Podsumowanie

2.3. Główne teorie bankowości i ich implikacje dla ładu społeczno-gospodarczego w świetle ekonomii złożoności

Dorota Korenik

Wprowadzenie

1. Ekonomia złożoności jako perspektywa teoretycznego poznania roli banków w gospodarce i społeczeństwie
2. Oblicze finansjalizacji i jej związek z funkcjonowaniem sektora bankowego
3. Główne teorie bankowości i systemu bankowego – teorie prawdziwe i fałszywe oraz przyczyny teorii błędnych
4. Skutki różnych teorii bankowości dla ładu społeczno-gospodarczego

Podsumowanie

2.4. Aktualne trendy i wyzwania w zakresie ochrony konsumenta na rynku finansowym.

Dokąd zmierza (powinna zmierzać) ochrona konsumenta? Kilka wybranych uwag

Edyta Rutkowska-Tomaszewska

Wprowadzenie

1. Pokryzysowe zmiany prawa ochrony konsumenta usług finansowych w Polsce w ujęciu przeglądowym
2. Misselling na rynku usług finansowych a problem odpowiedniości i adekwatności usług finansowych do potrzeb konsumenta
3. Potrzeba systemowego spojrzenia na rynek usług finansowych i ochronę konsumenta na tym rynku oraz współpracy organów ochrony
4. Racjonalny (nieracjonalny) konsument na rynku finansowym
5. Edukacja i kształtowanie świadomości konsumenta usług finansowych
6. Dyscyplina rynkowa i etyka na rynku finansowym

Podsumowanie

2.5. Ochrona konsumentów rynku bankowego poprzez informacje w perspektywie reklamacji

Iwona Dorota Czechowska

Wprowadzenie

1. Prawo konsumentów do informacji
2. Informacja w perspektywie ochrony prawa konsumenta
3. Postulaty ekonomii informacyjnej a obowiązki informacyjne banków
4. Problemy definicyjne związane z reklamacjami w kontekście ochrony klienta

Podsumowanie

Część 3. EKONOMIA I INSTYTUT NAUK EKONOMICZNYCH NA WYDZIALE PRAWA, ADMINISTRACJI I EKONOMII – POWSTANIE I ROZWÓJ WE WSPOMNIENIACH DYREKTORÓW

3.1. Instytut Nauk Ekonomicznych 1990–2002 w osobistej retrospekcji

Leon Olszewski

Wprowadzenie

1. Otwarcie Instytutu na świat
2. Szkoła Zarządzania Uniwersytetu Wrocławskiego
3. Ośrodek Badań i Dokumentacji EWG
4. Pracownia informatyczna
5. Dydaktyka w języku angielskim. Wykładowcy zagraniczni w dydaktyce Instytutu (1993–1999)
6. Seria wydawnicza „Ekonomia”
7. Początki drugiego etapu rozwoju Instytutu Nauk Ekonomicznych
8. Studium Poddyplomowe: Zarządzanie przedsiębiorstwem w warunkach umiędzynarodowienia gospodarki
9. Ewolucja potencjału naukowego i dydaktycznego Instytutu Nauk Ekonomicznych
10. Kierunek ekonomia na Wydziale Prawa i Administracji

Aneksy

3.2. EKONOMIA na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Przyczyny powstania, kierunki ewolucji

Jarosław Kundera

Wprowadzenie

1. Przyczyny powstania kierunku
2. Pierwszy program kierunku
3. Współpraca krajowa i międzynarodowa w latach 2006–2012
4. Wnioski na przyszłość

Noty o autorach